

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIO Y REDACCIO: Llibreria Espanyola, Rambla del Mítj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

LA CAIXA DELS SOLDATS

	Pessetas
Socorro al soldat <i>Tomás Manuel Pedro</i> , del batalló Provisional de la Habana: ferit de la ma esquerra en l'acció de Lomas de Cácarajicara (10 de agost últim).—Vin: Carrer de Sant Bertrán, n.º 6.....	50
Socorro al soldat <i>Albert Vilaseca Terradellas</i> , del Regiment d'Espanya, núm. 46. Inútil per malalt de anèmia general.—Vin: Carrer de Sant Pau, número 100, 4.ª.....	50
	100
Existència en 16 de Janer.....	3,406'57
Existència avuy.....	3,306'57

LO SECRET DEL GENERAL

ROCEDENT de Filipinas ha desembarcatá Barcelona l'general Blanco.

Per un moment lo govern va tenir por. Havia arribat á son coneixement no sé per quin conducto que 'ls barcelonins tractaven de dispensar al marqués de Peñaplata una ovació popular, ruidosa, entusiasta. Tot al revés enterament de lo que va succehir ara fa un any quan l'ex-hèroe de Sagunto arribá de Cuba.

A la Corunya y á Madrid se prengueren precaucions per evitar una xiulada. A Barcelona se n'han presas per evitar l'aplauso.

Dos efectes tan distints com lo disgust y la simpatia, com la censura y l'alabansa, com lo picament de mans y l'xiulet, com l'acclamació y l'improperi han sigut objecte de la mateixa coacció per part de las autoritats. A l'un y á l'altre, al venut de Cuba y al venut de Filipinas s'ha apressurat á ficarlos dintre de una mateixa escapatata preservantlos de tota pública manifestació, fos el que fos el sentit de aquesta.

Y al govern, baix lo seu especial punt de vista, la rahó li sobra.

Xiular al ex-hèroe equivalia á xiular al govern per haverlo enviat á Cuba y per haverlo sostingut tan temps. Aplaudir al general Blanco, equivalia á censurar al govern per haverlo rellevat del mando de Filipinas.

Semblará aixó tan extrany com vulguin, pero la lògica especial que á Espanya predomina, ho vol aixís. Y no s' sorprènguin de las condicions de aqueixa lògica estrafalaria: en virtut d'ella tenim que l'govern moralment sempre reb, y en cambi, l'govern materialment sempre pega.

Deixém apart las infinitas y justas simpatias que l'general Blanco s'ha conquistat á Barcelona durant los llarchs períodes en que aquí ha desempenyat lo mando, en circumstancias per cert ben difícils: deixém apart las qualitats de son caràcter franch, assequible, benèvol y atractiu, las més propias pera captarse las universals simpatias de un poble de las condicions del nostre. Considerémlo únicament, com á governador ge-

neral de las Islas Filipinas, en plena insurrecció, ahont diuhen alguns que ho ha fet tan malament.

¿Ho ha fet en realitat tan malament com suposan? Llavoras no basta ab haverlo rellevat del mando: precisa sométre'l á un rigurós judici de residencia.

Es menester formular concretament un per un tots los cárrechs que se li han dirigit, y obligarlo á respondre d'ells sense dilació ni excusa. Formis si s'vol, un tribunal de altura corresponent á l'elevada posició del acusat; pero que aquest tribunal siga sever é incorruptible. Compareguin davant d'ell tots los detractors del general ab lo capítul de sas acusacions, y l'general Blanco que s'defensi com s'puga y s'piga. Y vingui després la sentència corresponent á las resultancias del judici.

Aquest procediment es l'únic que decorosament se podria admetre, en un país que s'preocupés de l'honra dels seus personatjes públichs y de la seguretat de las sevas possessions colonials.

Tot'altra solució ni s'compren ni s'explica. No s'compren ni s'explica que á un governador general de una colonia, rellevat per inhábil, davant de l'enemich alsat en armas, lo mateix govern que l'relleva, li ofereixi al arribar un cárrech de íntima confiança, com el de *gefe* del quarto militar del rey. No s'compren ni s'explica que ab un carmetlo, per dols que sigui, s'intenti destruhir l'amargor de un agravi tan tremendo.

Una carrera brillant com la del general Blanco, que arriba á conquistar la mes elevada gerarquia de la milicia, no mereix veures coronada per un acte com aquest. No hi ha govern que decorosament pugui dirli:—Lo tercer entortax que varem concedirte per la brillant campanya de Mindanao, ja que no has sapigut honrarlo davant dels insurrectes tágalos, ves á lluhirlo en lo quarto militar del rey.

Per gran que siga l'adhesió del Marqués de Peñaplata á las vigents institucions, está sempre en lo cas de no perdre de vista qu'es també un soldat de la patria.

Y á la patria deu una satisfacció completa. Aquesta satisfacció deuria concretarse á explicar á la fas del país las causas del seu fracás, si fracás hi ha hagut, ó quan menos los motius verdaters que han donat per resultat lo seu rellevo del mando de Filipinas.

Explicació necessaria, indispensable, que deuria darse davant de un consell de guerra, dat que aquest arribés á reunir-se pera redenciarlo; pero com que no s'reunirá, l'general deuria anticiparse, confiant la seva causa al fallo del Tribunal de l'opinió pública.

Explicació necessaria, indispensable,—repetim—que deuria donarse públicament, y no ab mitjas paraulas com las que ha publicat *La Correspondencia de España*, fruit de una conversa particular mes ó menos fidelment interpretada, sino de una manera clara, categórica y terminant, ab la cara descuberta, com correspon á un soldat que no té res de que avergonyirse, y que estima á la seva patria per damunt de tot.

Lo general Blanco posseheix lo secret de las causas que determinaren la insurrecció tágala: reveli'l donchs,

no tan sols per lo que afecta al seu propi prestigi, sino també per lo que interessa al porvenir de la patria.

Digui com la sublevació s'va preparar y quins motius de disgust varen desencadenarla. Reveli quin es lo seu alcans, quin lo seu crit, quina la seva bandera.

Demostri la situació especialissima en que s'troban sempre las autoritats superiors á qui la nació confia l'mando de aquells dilatats territoris.

No omiteixi cap detall, cap pormenor respecte á las influencias que allí predominan ab absolut imperi.

A la nació espanyola cridada á saldar en últim terme ab la seva sanch y ab los seus caudals las conseqüencias funestas de tota alteració del ordre públich y de la tranquila possessió del patrimoni nacional, li interessa saberho tot, pera posarhi un bon remey.

A ningú tant com al poble espanyol li correspon lo perfecte coneixement de tots los factors que constitueixen lo problema filipi. Ell deu enterarse de si aqueillas islas son realment de la patria ó de las comunitats religiosas que las explotan y que las dominan sense contrast. Ell deu saber sobre tot en aras de qui s'fan los inmensos sacrificis que se li exigeixen: si de la patria ó dels frares.

Parli l'general Blanco. Únicament parlant ab catalana franquesa, podrá correspondre á las molts consideracions que li dispensa l'poble de Barcelona.

P. K.

UN se parla de que las partidas de Cuba están tan desalentadas y de que la pau s'aproxima á passos agegantats, succeheixen fets com los dos següents, publicats lo mateix día, y casi bé en un mateix cablegrama.

Una partida de *plateados* assalta un tren á poca distancia de la Habana, fent presoners á alguns oficials del exèrcit que viatjavan tranquilament. Á un d'ells, per ser cubá, lo fusellan punt en blanch.

Riu Cauto amunt navegava l'canoner *Relámpago*, y per efecte de la explosió de un petardo colocat pels insurrectes se'n aná á fons. Mentres se procedia al salvament dels náufrechs, comensaren á sonar descargas á una y altra banda del riu. Los insurrectes estavan emboscats esperant lo moment de la catástrofe.

Aquests successos han impresionat desagradablement á l'opinió pública, que veu á las claras que las

cosas de Cuba no van tan bé com lo govern vol suposar.

A las ilusions succeheixen los desenganys.
Y vingán dutxas alternadas: una de freda y una de calenta.

Pero en Cánovas tranquil com si tal cosa.
«Aunque se hunda el abismo,
D. Antonio siempre el mismo.»

Una bona noticia.

Los forners de Barcelona han celebrat una reunió al objecte de aumentar lo preu del pa en cinch céntims cada tres lliuras.

A mal govern pa car: aixó ja es sapigut.
Y no té dret á queixarse 'l poble espanyol, que ab la seva docilitat ja fa alguns anys qu' está fent un pá com unas hostias.

En lo camp de 'n Grassot (Gracia), al obrirse una vall per instalar una conducció d' aygua, van descubrirse algunas bombas enterradas. Totas las seuyals indican que ja feya algún temps que ho estaban.

Lo *Noticiero* deya ab aquest motiu: «el pánico que se ha apoderado del vecindario es indecible.»

Vaja, home, no ho fassi tan fort. Veritat es que 'l descubrimient de unas bombas no té res de alegre, ni de satisfactori; però de aixó á suposar que va apoderar-se 'l pánico de tot el vehinat, y no un pánico qualsevol, sino un pánico cervical, *indecible*, hi va molta diferencia.

Consideri 'l *Noticiero* que la millor manera de desar-mar als malvats que poden alentar ideas terroristas, consisteix en demostrar que no se 'ls tem.

Lo piadós tribut que cada mes de janer consagran los republicans barcelonins als mártis de Sarriá, aquest any va tenir que ferse sense cap ostentació, ja que las autoritats prohibiren la manifestació pública qu' estava preparada.

Los mártis de Sarriá poden estar satisfets de que fins morts causan rezel als homes de la monarquia.

¡Qué succehiria si 'ls vius sapiguessen imitar lo seu heroisme!...

De las provincias del Nort venen noticias alarmants, que indican que 'ls carlins van molt moguts.

No recatan poch ni molt las sevas malas intencions; ni reprimeixen lo més mínim las sevas baladronadas.

Molt será que dintre de poch no vejém aumentar las delicias qu' Espanya disfruta actualment ab una nova insurrecció carlista.

Qui sembla, cuñ!

Després de destruir los entusiasmes liberals y la fé en las conquistas modernas, com si siguessin malas herbas, s' han sembrat á mans plenas las llevors de la reacció en totas sas varietats: la política y la religiosa. La sahó que s' ha anat formant ajuda poderosament á la seva germinació.

Mares que tenui fills, prepareuvs: tal vegada s' acosta 'l hora en que se 'us exigirá regarlas ab sanch de las sevas venas.

En alguns punts de Andalucía mes que miseria hi ha fam. Los treballadors careixen de recursos y de feyna. Alguns menjan ab avidés 'l herba dels camps.

¡S' han complert las profecías!... Vint y tañts anys de restauració han conduhit al home al últim grahó de l' escala. Ja hi ha pobres que pasturan! Es lo que necessitan los nostres governants: un poble de moltons!

¡Volen una síntesis de l' actual Espanya?

La trobaran en un pobre mestre d' estudi que fa 17 anys que no cobra, y que ha hagut d' enviar tres fills á la guerra per no poderlos redimir.

Vels'hi aquí un desventurat que ha d' estar molt content de ser espanyol.

Lo govern li guarda 'ls quartos y l' hi envia tres fills al matadero perque no 'ls tingui de mantenir.

CARTAS DE FORA.—*Tortosa*.—Morí 'l divendres 15 del present, en aquesta ciutat, l' apreciable maquinista de la Compayia del Nort D. Joseph Aleón: la malaltia que 'l portá al sepulcre fou breu y perdé l' existencia sense haver tingut temps de rebre 'ls sacraments.—Aixó bastá perque 'ls capellans se neguessin á acompanyarlo al últim descans, y cuidado que la familia volia que n' hi anessin 25. Al cadáver ademés se li negá lo que 'n diuhén terra sagrada. No obstant l' etero sigué molt lluhit, y 's vejú numerosament concorregut, convertintse en un acte de protesta contra l' intransigencia dels ensotanats, los quals per portar sempre la contraria, molts cops s' obstinan en dar carácter religiós als enterros que 'ls interessats voldrían que siguessen civils, mentres en la ocasió present han fet que sigués civil, el que la familia volia que tingués carácter religiós. Sempre professant la máxima que no sé lo que pot tenir d' evangélica: «¡Aixó vols? Aixó no haurás.»

**Vilanova y Geltrú*.—Los robos abundan y abunda també la miseria. Estém atravesant una crisis de treball molt angustiosa. L' Ajuntament ha obert algunas obras proporcionant ocupació á la classe jornalera per senmanas y per torn. En los traballs públics regeixen las vuit horas, y ab aixó han de veure quan equivocats están los que diuhén qu' es indiferent que governi en Pau ó en Pere. Baix aquest punt de vista

L' Ajuntament republicá cumpleix ab lo seu deber. Tant de-bó poguessim dir lo mateix per lo que respecta á la marxa general de la política. No 's comprén que personas que blasonan de federals, en materia d' elecciones estigan á las ordres del Hereu Pantorrillas. L' altre dia venia aquest de Madrid y no faltaren á l' estació ni l' alcalde ni l' secretari á doblegar davant d' ell l' espinada, donantli la benvinguda. Desde la divisió promoguda en las últimas elecciones, en las quals se disputavan l' acta dos monárquichs, aném de mal en pitjor, y es molt trist qu' en una població eminentment republicana com Vilanova, se vegin certas cosas que fan mal á tots los qu' estiman la dignitat y l' prestigi del partit republicá.

L' ADROGUER DE L' HABANA

Val á dirho; si aixó es guerra,
ni may que aquí hi haja pau:
ab dos anys més que duri,
liquido, y jádeu sián!
¡Quina manera de vendre!
¡Quin tragi! ¡Quin moviment!
Tot el dia tinch empentas
en el meu establiment.
Y que 's pot dir que 'l negoci
casi tot es al en gros:
tantas sacas de farina...
tants cents mils kilos d' arrós...
Diuhén de la guerra...
¡Ganas d' enrahoná!
Ves si avans se feya
lo que avuy se fa!...

Quan va estallá 'l crit al Baire,
desseguida ho vareig di:
Si aixó creix una miqueta
¡cóm correrá 'l diné aquí!
Y que no hi errat els comptes
prou que 's nota á tot arreu:
se ven més ara en un día
que no pas avans en deu.
Ademés, cóm que ab las pressas
al fé 'l preu no 's mira just,
els *pesus* á casa meva
plouhen, plouhen qu' es un gust!...
Diuhén de la guerra...
¡Ximplés! ¡caps de pá!
¿No marxa 'l negoci?
Donchs ¡deixéhuo aná!

En cada vapor que arriba
la gent s' hi ven valents:
jo, al contrari, no més penso:
Ara m' portan nous clients.
Tots aquests soldats que venen,
beuran canya, menjarán,
y 's queviuren qu' ells devorin
está clar qu' hont sortiran?
De las nostras *pulperias*,
dels recones de magatzém,
de las caixas apiladas
qu' en diner convertirém.
Diuhén de la guerra...
Si m' han d' escoltar,
mentres hi haja quartos,
¡deixéula durar!

Quan recordo la miseria
que 's passava en altre temps!...
Está vist que en els negocis
tot va aixís, tot son extrems.
Avans, tenim molt bons géneros
no podia avansá un ral;
avuy, ab qualsevol cosa
vé á guanyars' hi un dineral.
Ja podéu despatxá articles
dels més pessims, dels pitjors...
Es alló: *á rio revuelto*,
ganancia de... venedors.
Diuhén de la guerra...
Jo ja ho veig, es clá:
¡cóm que no comprenen
lo bé que aixó va!...

Y encare hi haurá periódich
que s' atrevirá á di
que ja es hora que á la llayta
procuri posars' hi fi!...
Quinas ganas d' enredarse,
y armar *lios* y capdells
sense cóm va ni cóm costa!
¡Qué saben, qué saben ells!...
¿No veuhén que no l' entenen
el qué d' aquestas qüestions?
Donchs que callin y no vinguin
á rómprén las oracions!...
Diuhén de la guerra...
Si poguéu manar,
á aquestas poca-soltas
els feya penjar.

C. GUMÁ.

Dintre de pochos días:

UN CASAMENT A PROBA

HUMORADA EN VERS, PER C. GUMÁ

Ilustrada ab dibuixos originals de M. Moliné.

Los nostres corresponals poden desde ara fer lo pedido dels exemplars que necessitin.

AL MITJ DE LA MANIGUA

L' dia acabava de morir... sense haver rebut los últimos sacraments ni la benedicció apostólica. A pesar de lo qual, era mort, ben mort.

Un soldat espanyol, lliure de servey y no gayre provehit de por, avansá manigua endins, ab la santa intenció de pendre la fresca sobre l' herba, al abrich de qualsevol arbre.

Trobá lo que li convenia: se deixá caure en terra, apoyá l' espatlla contra

l' tronch y encenent calmosament un cigarro, aixecá 'l cap per a mirarse las estrellas...

No tingué temps de clavarhi la vista. Dret, al davant seu, hi havia un home.

—¿Qué vols?—preguntá 'l soldat, que no era aficionat á visitas, y menos en un hora tan impestiva y en lloch tan poch apropiat.

—¿Y tú?—respongué l' altre.

—Jo res.

—Donchs jo tampoch.

—¡Entesos!—feu l' espanyol, xupant tranquilament el cigarro.

El desconegut n' encegué també un, y assentantse al costat del soldat sense la menor ceremonia, va dirli de bonas á primeras:

—T' advertexo que soch mambí.

—¿De serio? Pues confiansa per confiansa: t' participo que soch espanyol.

—¿Portas matxete?

—Esmolat d' avuy, y ab un tall que si convingués t' hi podria afeytar y tot.

—Jo també vaig ab la meva arma.

—¿Vols dir qu' estém tants á tants? No tinch res que objetarhi.

El mambí va mirarse el espanyol y va escaparli la rialla; l' espanyol se 'l mirá á u' ell y 's plantá á riure.

—Vaja—torná á di 'l soldat, fent caure la cendra del cigarro:—¡entesos!

Y era aixís mateix. Sense sapiguer per qué estaban entesos; tant, que á continuació, com si tota la vida haguessin sigut amichs, van embrancarse en animat diálech.

El mambí començá.

—Cóm van els assumptos d' Espanya?

—Home, si t' haig de ser franch, crech que van bé. ¿Y 'ls vostres?

—No 'ns podém queixar: sembla que presentan bon aspecte.

—Lo qu' es nosaltres, es segur que guanyarém.

—Ho celebros: nosaltres també.

—¿Els mambissos?—¿Ja sabs lo que t' dius?

—Tan bé com sabs lo que t' dius tú.

—Es que jo, mestre, estich ben enterat del terrenó que trepitjo...

—Y jo no ignoro ahont poso el pen.

—¿Pero no veus que aixó no pot ser? Si 'ls espanyols ens quedém ab la victoria ¿cóm podém guanyar vosaltres?

—¡Ah!... Pues aquí está 'l bussilis.

—¿Qué entés per guanyar, tú?

—Obtenir l' autonomia y las reformas que demaném. Y per tú ¿en qué consisteix el quedarvos ab la victoria?

—Senzillament: acabar la guerra y veure encare onejar la bandera espanyola sobre 'l castell de la *Cabaña*.

—Donchs aixís, tú y jo tenim rahó.

—¿Cóm? ¿tots dos?

—Sí; escolta. Sé positivament que 'l camp insurrecte está disposat á aceptar un arreglo, sempre que 'l govern espanyol se comprometi á establir en la isla las reformas reclamadas.

—Jo tinch entés que 'l govern d' Espanya, si 'ls insurrectes s' avenen á deixar las armas, concedirá á Cuba las lleys politicas que solicita.

—¿Veus com ni l' un ni l' altre s' equivoa?

—Es que fervos deixar las armas, equival á triunfar nosaltres!...

—Es que obtenir l' autonomia representa la nostra victoria!...

—Tents rahó mambí!...

—Si senyor: alló que dius tú; entesos.

—¿Sabs qué penso?—exclamá de cop l' espanyol, després d' una curta pausa, durant la qual l' un y l' altre havien donat una forta xupada al cigarro:—¿Sabs qué penso? Que la guerra es una barbaritat. ¿Quántas pérduas heu tingut vosaltres?

—Moltas. ¿Y vosaltres?

—Bastantas. ¿Quartos, n' heu gastat molts?

—Tots els que tenim.

—Nosaltres els que teniam... y els que no teniam. Penlats ¿n' heu sufert?

—Tantas com n' hi ha en el diccionari de la desgracia.

—Nosaltres també, pero del diccionari de l' última edició, qu' es la mes complerta.

—Y total ja ho veus ¿per qué? Per venir á parar á lo que demanavam al principi.

—¡Aixó, aixó!... Pera alcansar aquest resultat ¿no valia més que l' arreglo que 's fa ara s' hagués fet avans de comensar la guerra.

—¡Oh!—digué 'l mambí rihent—es que si no hi hagués plets, els advocats se moririan de gana.

L' espanyol se 'l mirá un instant ab atenció profunda y baixant el cap, torná á murmurar sentenciosament:

—¡Entesos!...

FANTÁSTICH.

EPIGRAMAS

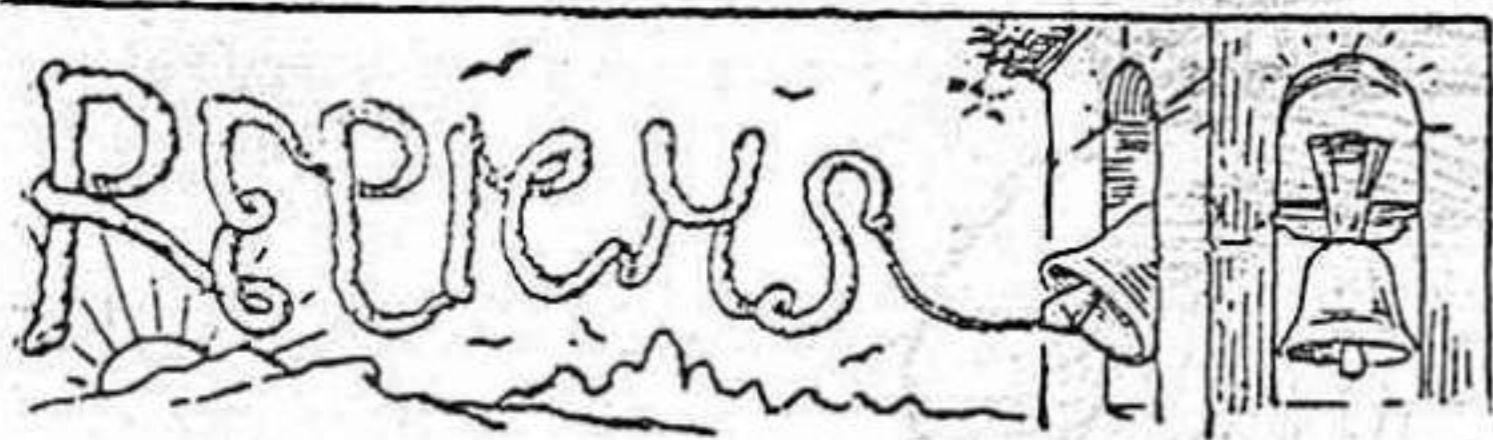
Má mamá á mí molt m' estima,
me mima y me troba mona;
pro si mona soch y 'm mima
ma mamá may mam me dona.

VICENTÓ.

Mossén Quim, des le 'l cubell,
criticava l' altre dia

À tots los fulanos que moralment escandalizan, sense veure qu'eli mateix diuent aixó's ridiculisa ja que te dos maj rdonas juvenetas y guapíssimas.

AGUILETA.

INS el Papa ha tocat ab son dit infahle 'l platet de la balansa, escrivint una carta á la regent, en la qual li aconsella que á tot trãnsit se fassa la pau de Cuba. Se funda al aconsellarho aixis en arguments de la religió catòlica y en sentiments de humanitat.

Y afegeix que la pau pot conseguirse donant á Cuba ó be l' autonomia ó be unas amplíssimas reformas.

En cambi tenim á Espanya un bisbe—l' de Salamanca—que posantse la mitra de gayrell, escup per l' ullal los següents conceptes:

—Res de concessions... res de reformas.... La guerra y no mes que la guerra fins á llençar l' última gota de sanch y la darrera pesseta.

Y ara si 'm preguntan qu' es lo que opino jo, 'ls contestaré que procuraré respondre'ls quan vegi que s' han postat d' acort 'l Papa de Roma y 'l bisbe de Salamanca.

Apropòsit de la condemna de qué ha sigut víctima 'l Marqués de Cabriniana, exclamava *El Liberal* de Madrid:

—«Aquí ja no queda fé en res ni en ningú.»
Prenguin nota del següent aforisme:
«Quants mes frares, menos fé.»

Entre l' arribada á Espanya del marqués de Peñaplata y la del ex-héroe de Sagunto, hi ha una diferencia esencial.

Al un volían oracionarlo; y á l' altre 'l van xiular. Y es qu' en Blanco, va tornar blanco com sempre, mentres que l' altre va tornar mitj-negre.

Los noms de aquests senadors *yankées!*.... ¡Miréu que n'hi ha de ben estrafalaris!....

Com si no bastés en Cullom, ara n' ha sortit un altre de la mateixa casta, que 's diu Boccon.

Boccon ó Baccón, tant se val.
¿Y no hi haurá ningú que s' encarregui de afeytarli la conna?

A Galicia pensan aixecar la friolera de quatre estátuas á n' en Montero Rios. Se las mereix.

Y fins podrán, si aixis ho volén, representar-lo en quatre actituds diferents.

Montero Rios republicà avants de la Revolució de Setembre: Montero Rios ministre de D. Amadeo de Saboya; Montero Rios ministre de la República espanyola; y Montero Rios ministre de la restauració borbónica.

Fassinli donchs quatre estátuas, ó si volen estalviar-se diners, poden fern'hi una sola ab quatre caras.

Diu un periódich que un investigador de Hisenda va anar á un establiment en ocasió en que s' hi trobava sola la senyora de la casa, ja entrada en anys y delicada de salut.

Tals termes se suposa que va gastar, tals amenassas va proferir el tal investigador, que la senyora á consecuencia del susto y del disgust va morir.

Y ara si 'm preguntan qu' se li ha de fer á un funcionari públich de aquesta forsa?

Jo 'ls contestaré qu' en bona práctica administrativa monárquica-conservadora se li ha de donar un ascens.

Ell que vaja matant contribuyents, y tant mes recaudarà l' Hisenda en concepte de drets reals ó de traspás.

Y 'l mateix investigador pot fer una fortuna *investigant*: mirant ab atenció si 'ls hereus dels difunts, al formular l' inventari, ocultan alguna cosa.

Ab uns quants investigadors que ho entenguessin, en Navarro Reverter ben aviat sortiria de apuros, y no hi hauria que pensar en fer nous emprestitos.

En Sherman, aquell senador *yankée* tan desesperat, que no sabia badar boca, sense inferir los insults mes asquerosos contra Espanya, sembla que al últim ha posat modos.

Li ha bastat per modificar radicalment la seva actitud y 'l seu llenguatge, que 'l futur President Mac-Kinley li haja ofert la cartera de Negocis estrangers.

Y vels' aquí convertit en un home correcte que fins bllassona de la seva amistat á Espanya.

Els qui mes ressentits se mostran á causa de aquesta inesperada transformació, son los laborants, que tenian posada en ell sas mes falagueras esperansas.
¡Pobres laborants! ¡Desdixats mambissos!....
Els si que poden dir:
—En Sherman se 'ns ha girat!.... Lo porch se 'ns ha tornat truja.

Los insurrectes de Cavite irritats pel fusellament de 'n Rizal van sacrificar á un frare molt popular que tenian prés conegut per Pare Pierna vieja.
¡Tristas conseqüencias de la guerra!....
Suceheix en la guerra com en las partidas de billar: moltas vegadas se fan fusellaments per taula.
General Polavieja: apuntis un tanto.

La sentència dictada contra 'l Marqués de Cabriniana, aprecia com á motiu de la condemna no la falsa denuncia, sino la imprudencia temeraria en formular sas acusacions contra en Bosch y Fustegueras.
Sembla que la sala haja volgut dir:
—«Acusar als regidors y als arcaldes constituheix una temeritat.»
Dintre de l' actual estat de cosas aquesta es una veritat mes gran que la presó nova de Madrid.

En vigílias de pronunciarse la sentència condemnatòria del Marqués de Cabriniana, en Romero Robledo va arribar de Madrid, procedent de Antequera.
Es lo que devia dir en Bosch:
—Salga el sol por Antequera.
Y per Antequera va sortir lo sol, que, per mes que sembli mentida, encare ayuy día mes escalfa.

Lo *Noticiero* 's mostrava tot entusiasmata perque 'l general Blanco l' endemá de la seva arribada á Barcelona va anar á la iglesia de la Mercé á sentir cantar una Salve.

Y donava com á rahó de la diferencia que hi ha de haver entre las opinions del general y la dels republicans, l' acte de haver assistit á la Mercé. Per lo tant—ventá á dir—los republicans no tenen perque aplaudir al general Blanco.

Lo *Noticiero*, per lo vist, ha perdut la memoria y una mica l' enteniment.

Ni 'ls republicans s' han refiat may per res del general Blanco, ni aquest deu haver pensat may en deixar de ser eminentment monárquich.

Si 'l miran ab alguna simpatía, no sols los republicans sino todas las personas imparcials, es senzillament perque 'l crehen víctima de las perfídias frailunas.

Per lo tant pot lo general Blanco anar á sentir cantar la salve tant com vulgui, sense que las simpatias que se li professan s' alterin lo mes mínim.

Y fins pot, si vol, cantarla ell mateix al istil del Olozaga, lo qual seria encare mes interessant.

La Salve del insigne orador progressista va ser la primera nota vibrant del prelude de la gloriosa revolució de Setembre.

Fins en l' Assilo Naval de Barcelona pensan embarcarse 'ls germans del pitet, que 'ls republicans francesos van treures de casa, tirantlos com la pols á la casa del vehí.

Allá s' encarregarán de l' ensenyansa dels assilats, que sortirán de las sevas mans fets uns trunfos.

Pero uns trunfos ab grills y tot. ¡Y quins grills!

Aquest día 'm deya un socio del *Círcul del Liceo*:
—A mí no m' ha sorprés la malasort del general Blanco á Filipinas y sab perque? Vaig á explicarli. Quan se trobava de Capitá general á Barcelona solia venir al *Círcul* á jugar al tresillo, y 'ls seus companys de taula sempre li havían de dir:—Cuidado general, que se li veuhen las cartas.—¿Ho compren ara?

—¿Y aixó que te que veure?—vaig replicarli.
—¿Qué té que veure pregunta? Que á Filipinas se li veurían també, y está clar, los frares que son uns alets que no miran trevas á ningú, me li han clavat un codillo que me l' han deixat baldat.

Del cas del Sr. Reparaz, redactor de *El Heraldo* segons opinió del Fiscal del Tribunal Suprém, n' han d' entendre exclusivament los tribunals militars.

Y no sols de aquest cas sino de tots los processos enta'ats ab motiu de delictes comesos contra militars, per medi de la premsa.

Es molt notable que 'l Sr. Puga, que fa que 's desisteixi de las acusacions formuladas contra 'ls regidors de Madrid, entregui als periodistas al rigor dels Concells de Guerra.

Fassin donar lo Fiscal del Suprém una vista á la toga, que 'm sembla que ha de tenirhi las mánegas desiguals. Molt ample l' una y l' altra sumament estreta.

En un poble de Aragó alguns lladres manats per un concejal van assaltar varias casas, robant lo que varen poder.

Ben mirat s' ha de tenir una mica de consideració á las ambicions desapoderadas de certs homes públichs.

Tot concejal aspira á que 'l nombrin arcalde. Y naturalment fa mérits.
Y ara si 'ls tribunals demanan comptes al regidor aragonés, aquest podrá dir:
—Y bien ¿qué hice después de todo? ¡Robar con demasiada franqueza!

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

1.ª XARADA.—Ro-ma.
2.ª ANAGRAMA.—Soca—Cosa—Caso—Ocas.
3.ª GEROGLIFICH.—La mona es la sota d' oros.
Han endevinat las 3 solucions las ciutadans Feliuhet, Un de Cuba Melón Cansado y Pere Xirinachs; n' han endevinadas 2, Pepet del' Ala, Quim Secuita, Un Barberillo y Antón de la Petita; y 1 no més Pau Calafi y J. Samatruquis.

XARADA

¿Qué n' es de tres-dos la Quart-tres-segona tant si vesteix seda, com llana ó percall! Es lo millor tipo que hi ha á Barcelona, va molt de tres-quinta, y sempre es bufona, y hu-dos-terça-quarta al primer mortal. Ahir vaig trobarla lluhint una bata tersa-quarta-quinta, maca d' alló més, ab passió vaig dirli que jo l' estimava, y va contestarme que total estava y que ja feya días tenia promés.

JOAN B. MIRÓ.

ANAGRAMA

Conech una total tot que 'ls seus ullets despedeixen xispas de foch que fereixen el més estúpit devot.

J. COSTA POMÉS.

FUGA DE CONSONANTS

. O . . O . O . O . . O

Sustituhir los punts per consonants de manera que donguin per resultat lo nom d' un poblat de la provincia de Santiago de Cuba (Isla de Cuba.)

RICARDO ÀNGUELA.

BALDUFA NUMERICA

3 5 Nota musical.
4 2 Consonant.
1 7 3 5 3 2 Carrer de Barcelona.
1 2 3 4 5 6 7 Nom d' home.
4 7 6 7 1 2 Nom de dona.
4 2 3 1 5 Carrer de Barcelona.
3 7 4 2 Vegetal.
4 7 6 Nota musical.
6 2 Consonant.
1

R. BOADELLA.

GEROGLIFICH

•••
+
SIMI
I
•••
T I M A T

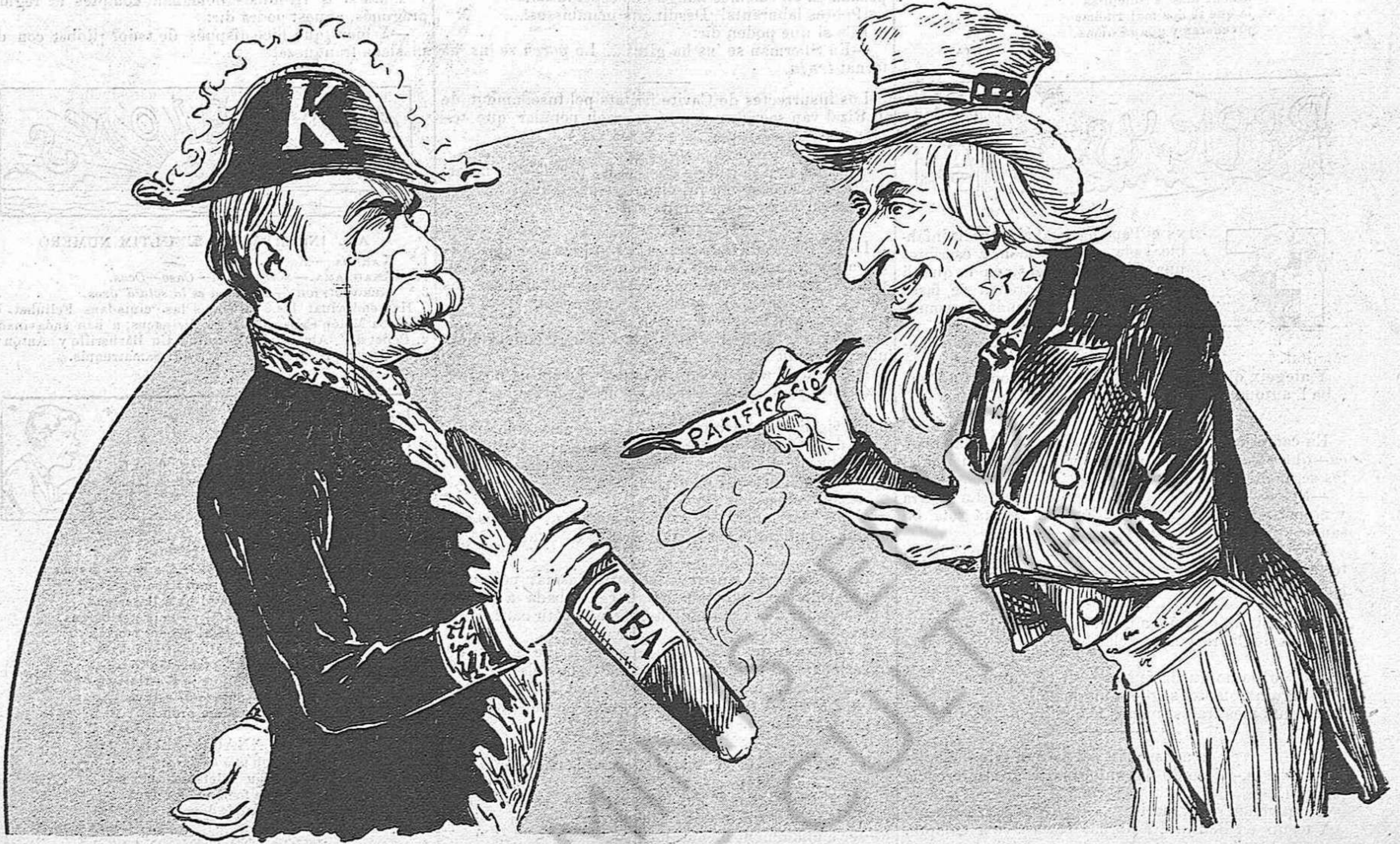
E. N. (NOY DE LLEYDA.)

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

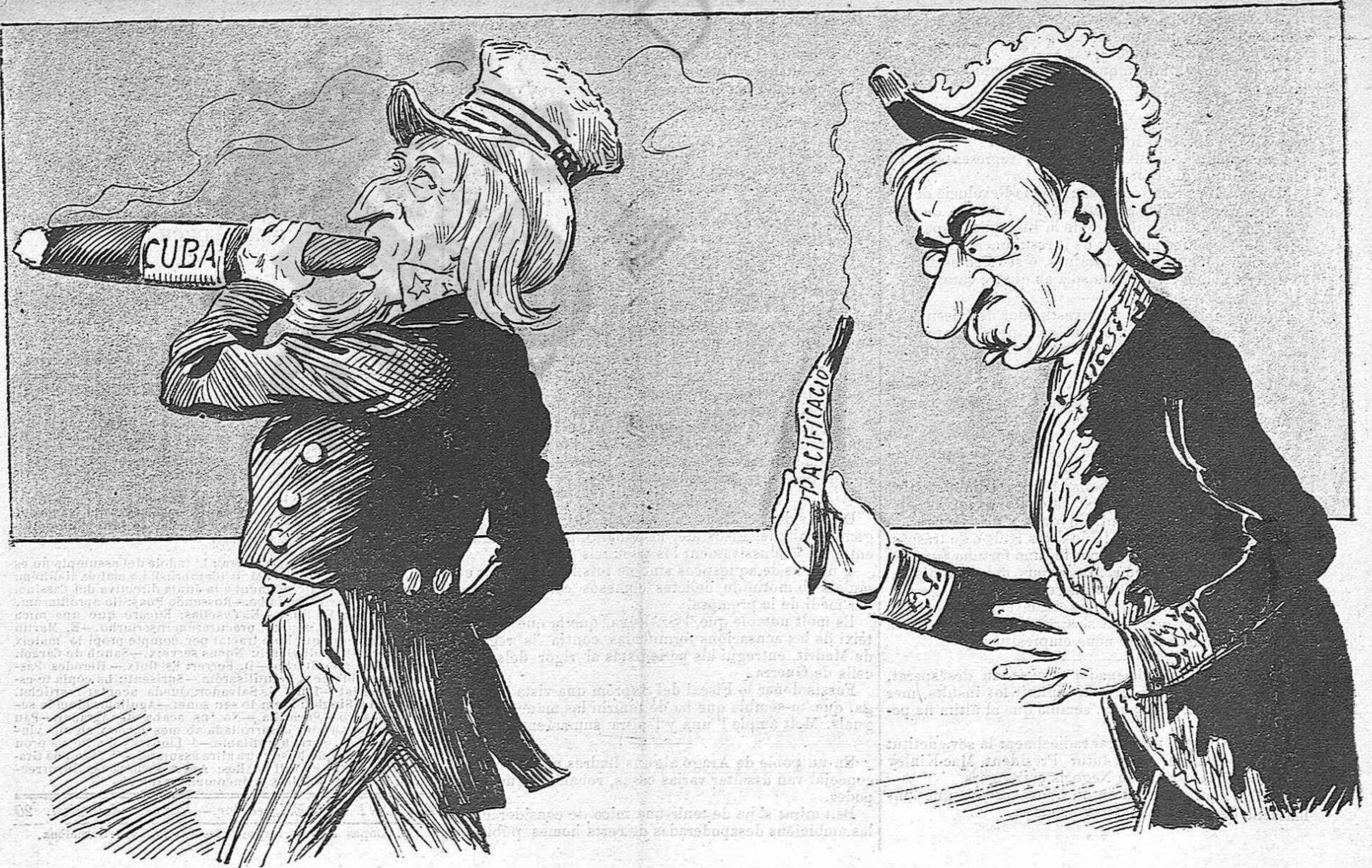
Ciudadans A. Nogués F., H. Maricel, J. Anaribas, Un Saltataulells, Un Nyébit, H. Vila M., Jaume d' Urgell, Cinch del Palitu, M. Vendrellench, Ricardo Anguela, A. Masip, Tófol Roscas, A. Matasogras, Just Jeremias, D. Nonito Pelacanyas, Un Caloyu del Hoyu, Tremendo de Reus, Un Ferit de Cuba, Rasca-tripas, y D. Gil de las Calsas Verdaz.—Lo qu' envian aquesta setmana no fá per casa.
Ciudadans Pepet de l' Ala, Melon Cansado, Un Diplomátich, Rovellat Panxa-blanch, A. Matasogras, Antonet del Vendrell, Paquitó S. L., Nomeu, J. Aubert M., Tap de suro vilafraquí, Eudalt Sala, A. Canaris, y Rafel Ruillat.—Insertaré alguna cosa de lo que 'ns envian.
Ciudadá F. O. (Torredembarra): L' indole del assumpto no es propia del periódich.—F. M. D. (Cambrils): Lo mateix li dihem: val mes dirigir-se directament á la Junta directiva del Cassino.—J. Negre y Farigola: Va bé.—Rosendo Fons: Ho aprofitaré.—M. Posiello: Es fluix.—E. Casellas: Encare que una mica vert, resulta molt graciós: procurarém insertarho.—E. Martin (Reus): Ja veurá qu' hem tractat per compte propi lo mateix assumpto.—Ruy de Gorch: No 'ns serveix.—Sanch de Cargol: Miraré de aprofitarho.—D. Ferrer: Es fluix.—Herodes Pastetas: Probablement ho utilisarém.—Surisenti: La copla té escassa novelat.—Lluís G. Salvador: Queda acceptat l' article.—Anton del Singlot: Idem lo seu sonet.—Aguileta: Idem la seva composició.—Pacatilla.—No 'ns acaba de agradar.—Pau Pla: La mateixa idea desarrollada ab mes garbo y ab una vintena de versos, seria aprofitable.—J. Llopart y B.: No va prou bé: valdrá mes que busqui un altre assumpto.—J. Moret de Gracia: No 'ns va.—P. Vall de Ros: Apart de no pocas incorrecions, la xarada adoleix de incommensurable.

ANTONI LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20
A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

L' INTERVENCIÓ DEL ONCLE SAM EN LA PAU DE CUBA

—Vol fé 'l favor de deixarme encendre?

Y ja veurán com se 'ns queda la gran breva y 'ns deixa l' escanya-pits.